

Johannes 8 – Samenvatting (Betacursus 08 – © 2005-2008 Deltacursus)

Jezus veroordeelt niet een vrouw die op overspel betrap werd (8:1-11). Dit bijbelgedeelte ontbreekt in de oudste Griekse handschriften en in sommige oude vertalingen. Toch past de morele duisternis van ‘de verloren dochter’ goed in de context van Jezus als Licht in de duistere wereld (8:12). De Joodse godsdienstige leiders hadden een strikvraag verzonnen om Jezus aan te klagen en zo zijn invloed onder het volk te ondermijnen. ‘Overspel’ is elke vorm van seksuele immoraliteit van een gehuwde. Deuteronomium 22:23-27 spreekt over het stenigen van een maagd die betrap werd op seksuele immoraliteit en Ezechiël 23:43-49 spreekt ook over het stenigen van gehuwde vrouwen die betrap werden op seksuele immoraliteit. Als Jezus tegen het doden door stenigen was, zou hij tegen *de wet van Mozes* zijn. En als Jezus vóór het doden door stenigen was, dan zou hij tegen *de Romeinse wet* zijn, die de Joden verboden hadden de doodstraf uit te oefenen. Zwijgen spreekt soms luider dan woorden. Jezus drukte verontwaardiging uit dat de Joden deden alsof ze geschokt waren over overspel, terwijl ze niet schroomden moord te plegen. Uitdagen de letter van de wet te volgen. Toen de Joden bleven aandringen, daagde Jezus de getuigen uit de eerste steen te gooien (Deuteronomium 17:5-7). Hij bukte weer en schreef weer op de grond om de Joden gelegenheid te geven na te denken over wat zij zouden doen. De oudsten, die het diepst bewust van hun eigen zonden waren, ging het eerst weg. De Joden wilden zo graag de wet uitvoeren, maar beseften dat zij helemaal niet geschikt waren om de wet uit te voeren (vgl. Matteüs 5:17)! Barmhartigheid overwint het oordeel (Jakobus 2:13). Jezus kende haar en had haar kunnen veroordelen. Maar hij toonde barmhartigheid om haar te doen beseffen welk genade hij haar bewees (3:17). In het koninkrijk is ook plaats voor overspeligen en alle andere seksueel immorele mensen, mits zij breken met hun zonden (Lucas 7:47; 1 Korintiërs 6:9-11)!

Jezus is het Licht van de wereld (8:12). ‘Licht’ is een symbool voor de openbaring van Gods eigenschappen als heiligheid, rechtvaardigheid, liefde, barmhartigheid, trouw, enz. (vgl. 1:4,9). Jezus Christus is het licht van de wereld, omdat in hem de heerlijke eigenschappen van God het duidelijkste geopenbaard worden en het meest schitteren te midden van deze wereld (vgl. Hebrëeën 1:3, NBG). ‘De wereld’ is een verwijzing naar alle volken op de aarde. Jezus openbaart de onzichtbare God aan de wereld. Hij verkondigt wijsheid aan de onwetenden, heiligheid aan de onreine mensen, vreugde aan de bedroefde mensen, enz. Hij openbaart niet alleen deze eigenschappen, maar deelt ze ook mee aan de mensen. Alleen mensen die het Licht volgen zullen nooit meer in de duisternis lopen. Zij volgen niet alleen het Licht, maar zullen ook dit Licht in zich hebben wonen.

Wie Jezus kent, kent God (8:13-20). De tweede Getuige van Jezus. De Farizeeën verwierpen het getuigenis van Jezus in 8:12 omdat er geen tweede externe getuige was (Deuteronomium 17:6). Jezus had wel externe getuigen (vgl. 5:31-47), maar hij legt hier de nadruk op *het feit dat God de Zoon altijd God de Vader als Getuige heeft!* God de Vader is de oorsprong en bestemming van God de Zoon (8:14b). God de Zoon is nooit alleen (8:16)! Het oordeel van Jezus is altijd ‘geldig’ (waar, betrouwbaar)(8:16). Jezus spreekt altijd de woorden van God (3:34), doet altijd de daden van God (5:19) en oordeelt altijd volgens de wil van God (5:30). God de Vader en Jezus zijn absoluut betrouwbaar (Deuteronomium 19:16-19). Daarom moet hun getuigenis aangaande Jezus (8:18) ook aangenomen worden! De Joden kenden de tweede Getuige van Jezus niet, omdat zij Jezus niet kenden (8:19). De Joodse godsdienstige leiders hadden geen feitelijke kennis over Jezus: over zijn oorsprong, zijn bestemming of zijn relatie tot God de Vader! Dus waren zij onbevoegd om over Jezus te oordelen. Wat de Joden ook al over Jezus zeiden ‘naar de maatstaven van zondige mensen die steeds op uiterlijkheden letten’ (naar het vlees)(8:15) was volkomen waardeloos. Wie Jezus kent, kent God (8:19). Let op de volgende bijbelgedeelten: Matteüs 10:40; Lucas 10:16; Johannes 5:23; 6:37,44; 8:19; 12:44; 14:9-10; 14:21,23; 15:23; 1 Johannes 2:23.

Jezus kondigt de komende verdoemenis aan (8:21-29). Mensen die door de hel geïnspireerd zijn komen niet in de hemel (8:21). Nadat Jezus zijn taak voltooid had, zal hij naar zijn Zender terugkeren. Dan zullen de ongelovige Joden hem zoeken, maar niet kunnen vinden (vgl. 7:33-34). Zij zullen in hun zonden (zonder vergeving) sterven (vgl. 3:36; Lucas 16:22b-24). De gedachten en motieven van de Joodse godsdienstige leiders waren door de hel (van beneden) geïnspireerd, maar die van Jezus waren door de hemel (van boven) geïnspireerd (8:23). Mensen die de aanspraken van Jezus verwerpen worden niet vergeven (8:24) Jezus openbaarde zich als deze ‘Ik ben’ (vgl. Exodus 3:14). Hij bedoelde dat hij echt alles was waarop hij aanspraak maakte! Als iemand niet in al de aanspraken van Jezus in de bijbel geloofde, zal hij in zijn zonden sterven. Hij komt niet in de hemel, maar gaat naar de hel. De verdoemde mensen zijn alle ongelovigen (8:26). Jezus heeft nog veel oordelen om uit te spreken tegen de ongelovige Joden (b.v. Matteüs 21:33-44). Wat Jezus zegt, zegt hij niet alleen aan de Joden, maar aan ‘de wereld’ zonder onderscheid van ras, volk of taal (vgl. 1:9-10). Het besef van hun verdoemenis komt bij de kruisiging (8:28). Wanneer zij Jezus aan het kruis omhoog heffen zullen zij ontwaken tot het vreselijke besef dat degene die zij afgewezen hebben inderdaad is die hij zei dat hij was. Deze waarheid zal te laat komen, op het uur dat zij sterven en bij het laatste oordeel. Dan zal het te laat zijn om zich te bekeren! Dan zullen zij ‘in hun zonden sterven’ (8:21,24)!

Jezus leert dat er gelovigen zijn die toch niet uit hun slavernij verlost zijn (8:30-31a). In dit gedeelte gaat het over dezelfde groep mensen, die eerst geloofden en daarna hun houding veranderden. Het woord ‘geloven’ betekent verschillende dingen afhankelijk van de tijd waarin het woord staat: a) De tegenwoordige tijd duidt altijd echt verlossend geloof aan: aanhoudend en volhardend geloof (3:16). b) De verleden tijd (8:30) duidt aan dat deze Joden op een bepaald punt gedurende het onderricht van Jezus in hem gingen geloven (vgl. Simon de tovenaars, Handelingen 8:13). Maar dat zegt niets over de volharding van hun geloof. Zij hadden een mentaal geloof, een geloof dat geloofde in de waarheid van wat er gezegd werd. c) Het voltooide verleden tijd (8:31a) duidt aan dat deze Joden in Jezus *bleven geloven totdat* hij zei dat zij van hun slavernij bevrijdt moesten worden. Toen hielden zij op met geloven in hem. Hun

verbale tegenstand (8:33), hun verbale scheldwoorden (8:48) en hun poging hem te stenigen (8:37,59) toonden duidelijk aan dat zij niet een oprecht geloof hadden dat tot verlossing leidde, maar alleen een verstandelijk geloof dat gauw kon omslaan in vijandschap. Hun vruchten toonden duidelijk aan dat zij niet echt wedergeboren gelovigen waren (Matteüs 12:33-36; Hebreëen 6:7-8). d) Echt geloof houdt aan, volhardt, houdt niet op (1 Johannes 5:4-5); draagt goede vruchten (Jakobus 2:17,22) en onderwerpt zich aan Jezus (Filippenzen 2:10-11).

Jezus leert wat slavernij en vrijheid is (8:31b-36). ‘Slavernij’ is gebonden blijven aan de zonde of vrij blijven van Jezus. ‘Vrijheid’ is vrijheid van de schuld en van de macht van de zonde of verbonden blijven met Jezus Christus.

Voorwaarde voor vrijheid (8:31-32). De verantwoordelijkheid om te gehoorzamen ligt bij de mens. Maar de werkelijke transformatie ligt bij Christus. Een mens is waarlijk vrij wanneer de zonde niet langer over hem heerst, maar Christus en zijn woord over zijn hart en leven heersen (8:34,35,38). *Een mens is waarlijk vrij, niet wanneer hij mag doen wat hij graag wil doen, maar wanneer hij graag wil doen en kan doen wat hij behoort te doen.* De Joden meenden dat zij geen slaven waren (8:33) omdat zij Gods uitverkoren volk waren (Amos 3:2a; Exodus 19:6). Maar zij wilden niet Gods bedreigingen horen (Amos 3:2b; vgl. Jeremia 18:1-12; Ezechiël 33:11-16)! Zij meenden dat alleen niet-Joden slaven van hun afgoden waren en dat Joden met hun monotheïsme vrij waren. Zij wilden niet inzien dat ook Joden slaven van de zonde waren (Romeinen 3:10-12,23)! Alle mensen zijn van nature een slaaf van de zonde (8:34) omdat zij aanhoudend blijven zondigen (tegenwoordige tijd). Daarom kennen zij Jezus niet persoonlijk (vgl. 1 Johannes 3:6-9; Romeinen 6:16; 11:32; 2 Petrus 2:19). Met ‘iedereen’ maakt Jezus meteen een einde aan het Joodse onderscheid tussen Joden en niet-Joden (heidenen). Iedereen staat gelijk voor God (Romeinen 10:13-14). Ieder mens is dus van nature een slaaf van de zonde en kan zich met zijn eigen kracht niet daaruit verlossen (Romeinen 3:23). Als je niet bevrijd bent door Jezus blijf je een slaaf van de zonde. Verbonden zijn met Jezus betekent vrijheid van de zonde (2 Korintiërs 3:16-17). Slaven blijven niet voor eeuwig in het huis (8:35). Zij kunnen elk moment verkocht worden of ontslagen worden. De Joden waren trots op hun afkomst van Abraham. Maar Jezus waarschuwde de Joden dat de oudtestamentische periode (het oude verbond) met alle voorrechten voor de Joden spoedig ten einde zou komen (Matteüs 8:11-12; 21:33-44; Hebreëen 3:5-6; 8:13)! Maar Gods ‘zonen’ (Jezus spreekt hier niet over zichzelf) zijn gelovigen die door God geadopteerd zijn (Galaten 4:6-7; Efeziërs 1:5, NBG) en die voor eeuwig huisgenoten van God blijven (Efeziërs 2:13-22). De nieuwtestamentische periode (het nieuwe verbond) is aangebroken en blijft tot in eeuwigheid. Abrahams ware ‘kinderen’ (Isaak en alle ware gelovigen)(Galaten 3:26-29) blijven voor eeuwig Gods huisgenoten met alle voorrechten die daaraan verbonden zijn, maar Abrahams ‘slaven’ (Hagar, Ismaël en alle ongelovigen) worden weggejaagd (Galaten 4:21-31). Alleen God de Zoon maakt mensen vrij van slavernij (8:36; vgl. Romeinen 8:5-10). Wie zich door Jezus Christus laat bevrijden, wordt ‘werkelijk’ (in tegenstelling tot ‘schijn’) vrij! De vrijheid die Jezus Christus geeft is de enige werkelijke vrijheid! Alle andere zogenaamde ‘vrijheden’ zijn schijn. Wie verbonden is met Jezus of afhankelijk van hem blijft, blijft voorzeker vrij van de slavernij aan de zonde (Romeinen 6:5-7)!

Jezus leert wie ‘zijn Vader’ is en wie ‘de vader’ van de ongelovigen is (8:37-47). Gelovigen doen wat God zegt, maar ongelovigen doen wat de duivel hun inluistert (8:38-39). Jezus geeft voortdurend onderricht over wat hij in de tegenwoordigheid van God de Vader in de hemel gezien heeft. En wat hij gezien heeft, blijft hem voortdurend voor ogen staan - daar richt hij zich de hele tijd op. In contrast doen de (ongelovige) Joden voortdurend wat zij in de nabijheid van hun vader, de duivel, gehoord hebben. En wat de duivel hen ingefluistert heeft, blijft voortdurend in hun oren klinken. De werken van Abraham en andere gelovigen zijn in gehoorzaamheid handelen en op weg gaan (Hebreëen 11:7-10). De werken van de duivel en zijn volgelingen zijn mensen doden en leugens verspreiden. Het gaat in de bijbel nooit om fysiek zoonschap, maar altijd om geestelijk zoonschap (8:41-44). 8:41. De Joden hielden vol dat zij wisten dat zij de echte fysieke nakomelingen van Abraham waren (8:41). Wanneer de Joden God ‘hun Vader’ noemen dan denken zij aan God als hun Schepper (Jesaja 64:8; Maleachi 2:10). Maar omdat de God van de bijbel niet de Vader van de ongelovige Joden was, hadden zij Jezus (de komende Messias, Genesis 12:3) niet lief (8:42). Jezus zegt heel duidelijk dat de duivel de vader van de ongelovigen is (1 Johannes 3:8,10; Openbaring 12:9). Fysiek gesproken zijn de Joden kinderen van Abraham, maar geestelijk en moreel gesproken zijn zij kinderen van de duivel. Wat de duivel en ongelovigen zijn, wordt openbaar in wat ze zeggen en doen. Even als ‘de mensenmoordenaar’ willen de ongelovige Joden Jezus doden (8:37). Evenals ‘de vader van alle leugens’ verspreidden de ongelovige Joden leugens over Jezus (8:48; Matteüs 28:11-15). Dus, alle mensen hebben een vader: of zij hebben de duivel tot vader of zij hebben de God van de bijbel tot Vader! De duivel bestaat echt en oefent heel veel slechte invloed uit op aarde. Elk mens op aarde leeft of in het machtsgebied van de duivel of in het koninkrijk van Christus (Matteüs 13:24-30,36-43; Kolossenzen 1:13). Er bestaat geen ‘neutraal’ grondgebied op deze aarde (vgl. Lucas 2:34)!

Jezus bevestigt zijn eeuwige bestaan (8:48-59). Elk oprecht gelovige zal de dood niet zien (8:51-52): hij zal nooit van de tegenwoordigheid, nabijheid en liefde van God’ gescheiden worden (Romeinen 8:37-39; 2 Tessalonicenzen 1:9) en nooit de toorn en verdoemenis van God ervaren (3:36; Openbaring 21:8). Jezus heeft het niet over het tijdelijke leven van Abraham en de profeten op aarde, maar over het eeuwig leven bij God. Abraham verheugde zich op de eerste komst van Jezus (8:56)(Genesis 12:3; Galaten 3:16). Ook alle echte gelovigen gedurende de oudtestamentische periode ‘zagen en verwelkomden’ de vervulling van deze beloften met ogen van geloof (Hebreëen 11:13). Voordat Abraham was, ‘ben ik’ (NKG)’ (8:58). De betreffende korte tijd van Abrahams bestaan in de geschiedenis wordt in het Grieks uitgedrukt door de verleden tijd (aoristus), maar het eeuwige bestaan van Jezus wordt in het Grieks uitgedrukt door de tegenwoordige tijd. De Joden konden alleen de historische manifestatie van Jezus als Mens op aarde zien, niet zijn eeuwige werkelijkheid als God de Zoon bij God de Vader in de hemel. Jezus bevestigde hier openlijk zijn eeuwige en absolute werkelijkheid als God! *Hij bestaat niet alleen voor eeuwig in de tijd, maar gaat de tijd te boven* (1:1-2; Kolossenzen 1:17)!